

Foto: Kristien Verhoeven

Foto: Thomas De Meyer

Foto: Johan Van Eycken

Foto: Johan Van Eycken

Foto: Jules Gahide

DANKWOORD

Het zit er alweer op, onze week TAZette-schrijven. En al zeggen we het zelf, er is hard gewerkt. Vooraleer we schaars gekleed met een vette cocktail op het strand gaan liggen, willen wij van de redactie graag nog een dankwoordje uitspreken aan iedereen die de TAZette dit jaar weer mogelijk gemaakt heeft:

Eerst en vooral aan onze vier fotografen, Jules, omdat hij op zijn vijftiende al zo ne wijze kerel is én er gaat geraken met zijn talent, Thomas, die als vliegende reporter overal ter hulp snelt, Johan, die zich met een ongelofelijk enthousiasme heeft vastgebeten in zijn prachtige concertfoto's, en Kristien, die elk jaar weer de essentie van het theaterwerk weet te pakken in wondermooie beelden. We danken Bernard Dewulf voor zijn onwaarschijnlijk bleitschone cursieven, Wouter en Liv voor de geanimeerde discussies in ons verzopen vergeelde redactiekot, Karlien voor de hartverwarmende loftuitingen op Klara, We danken de mensen van het onthaal, Ilse, voor de delicioze caipirinha's en haar zonnige Sneeuw-witje-look, Veerle, voor de emotionele scrubbings en Karen, voor haar algemene lievigheid en hulp bij ongelukken. We danken sfeerbeheerder Tom Goeminne, onze teddybeer die ons niet aflatend voorzag van nachtwakerquotes en ons zijn bed afstond na de beproeving van Koltwarkosmos. We danken de technikers, als opkrikkende funny bunch, David, Gerd, Merel en Kasper voor de hilarische TAZetteklap, Annelies voor de backstageroddels, Hans voor de snelle prints, De curatoren voor hun fijne programmatie En de hele organisatie van TAZ die ons de vrijheid en de mogelijkheid gaf om onze gazet vol te schrijven.

Tot volgend jaar!
Katrien, Joeri, Evelyne en Maarten

TAZETTE '08

EDITIE#JURYVERSLAG

ZA 09/08

GRATIS - V.U. LUC MUYLAERT, VAARDIJK ZUID 31, 8432 LEFFINGE

Jong Muziek: het oordeel van de jury

Het Jong Muziek-concours mocht op deze editie van TAZ reeds vijf kaarsjes uitblazen. Het kader waarin dat gebeurde, was deze keer transparanter en eerlijker dan ooit. Acht jeugdige muziekmakers kregen van programmator Pieterjan Vervondel de opdracht twee verschillende sets te komen spelen. Eentje rond de middag in Fort Napoleon, de andere 's namiddags in deze Club Terminus. De meeste geselecteerden draafden eerst op in een afgeslankte dan wel akoestische gedaante, om dan enkele uren later hun volle mankracht te ontplooiën. Andere deelnemers trokken louter en ander kleedje aan, of brachten krek dezelfde nummers gewoon in een andere volgorde. Jammer toch dat het platform dat TAZ wou bieden in die gevallen niet ten volle werd benut.

De jury, dit jaar bestaande uit Lieselotte Deforce, Antoine Légat, Luk Lowyck, Patrick Smaghe, Kathleen Van den Houdt, Zjakk Willems en mezelf, heeft van alles akte genomen, tendensen opgemerkt, genoten, gefronst, en uiteindelijk unaniem een winnaar aangeduid.

Enkele algemene vaststellingen eerst. De creatievelingen die wij mochten monteren, bleken in de meeste gevallen nog druk zoekende naar hun eigen taal, dat eigen universum waarin inhoud en vorm even complementair zijn als stekker en stopcontact. Op zuiver instrumentaal vlak was de jury meermaals getuige van onnodig omtrekkende bewegingen, van omfloertheid, van een zorgvuldig samengesteld klankenarsenaal dat het doel desondanks soms meters voorbijshoot. Producers die een versgelepen mes durven te zetten in de overdaad, die guitige darlings met één goed argument de nek omwringen en vage ideeën kunnen doen openbloeien: het land rekent op u.

Creatieve *overdrive* genoeg, beslist, maar vreemd genoeg zette die zich minder door in de uitvoeringen. Het uur van de tokkelgeneratie leek aangebroken, waarbij instrumenten - tussen haakjes: opvallend véél melodica's, loopstations en violen zien voorbijkomen de afgelopen week - werden gehanteerd als waren ze overgrootmoeders porselein. Intensiteit was, luttele uitzonderingen niet te na gesproken, op dit Jong Muziek-concours de grote afwezige.

Maar voor u begint te denken dat het één en al kommer en kwel was de voorbije tien dagen: er vielen ook heel wat mooie momenten van ontroering, verrukking, ontzag en verwondering te noteren. De jury was wel degelijk enthousiast over bepaalde namen, waarvan de belofte duidelijk in de kiem aanwezig was. Ik schets de verrichtingen van de acht van 2008 even voor u, waarbij ik gewoon de chronologie respecteert.

Jong Muziek stak vorige week donderdag van wal met **Liesa Van der Aa**, en het weerzien beviel ons zeer. De experimenten die ze vorig jaar op het Nomadenparcours voor het voetlicht bracht, waren ingeruild voor een rock- en songgericht aanpak, die de naam *Symptoms of Mojo* had meegekregen. 's Voormiddags deden de liedjes nog ietwat aarzelend aan, maar in deze zaal, geruggeleund door een groep waarin onder meer stoorzendergitaar, geblutste trombone, klarinet en kaduke piano figureerden, diepte Liesa Van der Aa een ware 'I've got nothing to prove'-attitude op. Dit was sterk, dit was progressie. De jury viel evenwel als een blok voor het afwijkende solonummer 'Mozart'. Een symfonie in zakformaat was dat, ontsproten uit viool, stem en loopstation, die perfect balanceerde op de grens tussen drama en speelsheid. Hier willen en zullen we nog van horen.

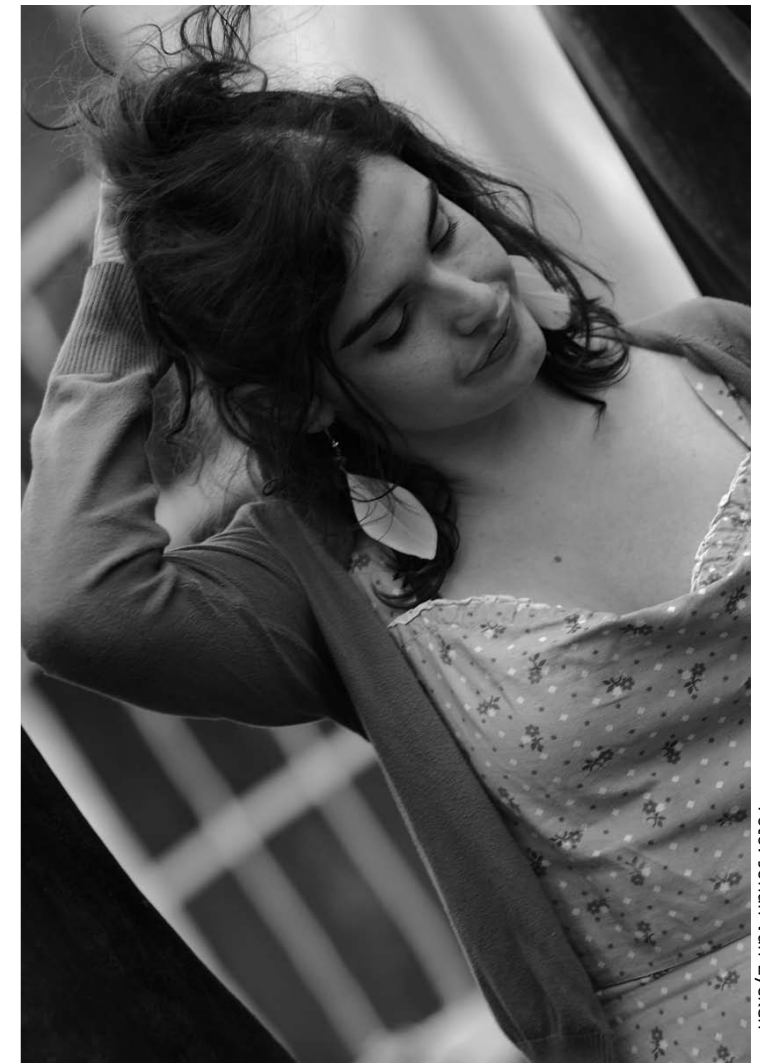

Foto: Johan Van Eycken

De dag erna bracht het Antwerpse kwintet **Quilombo** in zijn beide sets uitsluitend werk van tangocomponisten zoals Astor Piazzolla, Ricardo Podestá en Mariano Mores. Een covergroep eigenlijk, zoals het één jurylid voorkwam. Maar goed: dat is Oasis ook, dus daar mocht men geen punt van maken. Zeker niet in het aanschijn van het technische meesterschap waarmee de - trouwens zelfgeschreven - partituren voor viool, piano, accordeon, elektrische gitaar en contrabas tot leven werden gebracht. Het vijftal had menig huzarenstukje in de vingers, waarbij zowel de zachte weemoed als de statige fierheid van de tango in al zijn grootsheid werd neergezet. Het enige wat enigszins ontbrak, was buikgevoel. Wat dit gezelschap, zoals zo vaak kan worden opgemerkt bij jonge ensembles, te doen staat, is roderen. Collectiviteit kweken. De baan op dus, zo vaak mogelijk, desnoods tegen doktersadvies of de behoeftes van het lief thuis in. Hoe dan ook: Quilombo was op deze editie een ontdekking.

Op dag drie was er **Katrin Lohmann**. Die stak bij wijze van afstudeerproject aan het Herman Teirlinck Instituut de muziektheatervoorstelling *Käthes Schmerz* in elkaar. Over de oorlog, 1914, koude koffie en de schoonste borsten van de wereld. Aandachtig-

ge TAZ-bezoekers zullen nu opmerken dat ik hier letterlijk uit de programmabrochure sta te citeren, en ze hebben gelijk. Want al die kapstukken zijn de jury in de twee gelijkaardige sets vol kale, Duitstalige liedjes, die het zonder hun context moesten doen, in het geheel ontgaan. We hoorden bijwijlen een sterke zangeres, maar hielden het verder verwachtingsvol op *work in progress*.

De Nederlandse zangeres en liedjesschrijfster **Lotte Van Dijck** legde kleine, tengere Nederlandstalige liedjes op ons bord. Over het vervlieden van de tijd, verlies van onschuld en geborgenheid als veilige haven. Haar heldere stem, podiumvastheid en ontwapenende naturel dwongen respect af. De akoestische en sobere manier waarop Van Dijck zichzelf 's morgens begeleidde bleef echter wat aan de onbestemde kant, en hoe meer instrumenten er 's namiddags bijkwamen, hoe minder toegevoegde waarde de jury hoorde. We onthielden vooral het liedje over het jongetje Daan, een volwassen song over kinderlijke verbazing, die een naïef Casio-arrangement kreeg aangemeten dat de inhoud mooi schraagde. Meer van dat, graag.

Voor we verder gaan, moet er mij iets van het hart: 'I really wiwi I was a kiwi'. Tobbende meisjes op de wipplank naar volwassenheid: het blijven waarlijk de meest ondoorgroondelijke wezens op aarde. De Brusselse conservatoriumstudente **Nele Van den Broeck** kwam zo'n exemplaar neerzetten, en vertrok met het voltallige publiek in haar zak. Het ene moment schoof je wat ongemakkelijk op je stoel bij de bijtende rancune waarmee ze ex-lieven en venten die haar op de metro lastigvallen spitant lik op stuk gaf. De grens van de plaatsvervangende gène verreed ze echter op briljante wijze door eveneens op haar relativerende zelfspot, jolige *shalala's* en schalkse oogopslagen te wedden - die laatste wanneer ze weer eens een flagrant foute noot had aangeslagen. Zeker 's namiddags, met haar twee vriendinnen erbij, versmolt Nele Van den Broeck flair, sarcasme en herkenbaarheid tot sprankelend cabaret. Zo mogelijk nog verbaazingwekkender was de introverte pianomijmering die ze ons tussen die huppelende bedrijven toeschoof. Muzikale maturiteit scheen ze dan tóch al te bezitten. Ja, hier kreeg de jury het warm van.

De dag erna trad **Unconventional Beauty** voor het voetlicht. Oorspronkelijk het studioproject van Oostendenaar Joshua Dellaert, inmiddels een volwaardige band waarin gitaar, bas, drums, cello en zang het computergestuurde, onder meer op gamessoundtracks gestoelde werk van weleer hebben overgenomen. Vroegen sommige juryleden zich 's morgens nog af waarom er al een nieuwe Jean-Michel Jarre zou moeten opstaan terwijl de echte nog van geen ophouden wil weten, dan bleek in de zo goed als helemaal live gespeelde namiddagset de metaformose tot dynamische en gedreven combo vergevorderd. Vooral de drummer imponeerde met zijn rake drum-'n-bassritmes. Ook de freewheelende gitarist en celliste lieten Dellaerts vooruitstrevende composities goed tot hun recht komen. Deze jongmensen speelden af en toe nog over elkaar heen, en vaak misten de nummers een pointe. Distilleren en uitpuren was de boodschap.

Something completely different was het waar de Amsterdammer Maarten **Duinker** mee kwam aanzetten. Gedichten namelijk, van de hand van onder meer Chabot, Rilke, Komrij en Neruda, die hij rond bedachtzame zangmelodieën en sferische muzikale arrangementen drapeerde. Met bijzonder goed gevolg, dat moet gezegd. Duinker liet zich kennen als een romanticus, een inventief gitarist én, op zijn best, een zangtalent in wording. Wat meer instrumentaal relif ware nochtans aangenaam geweest. Maar dat Maarten Duinker met zijn werk nog maar een handvol keren op een podium is geklauterd en tóch al zo'n positieve indruk naliet, maakt zijn artistieke toekomst er alleen maar rooskleuriger op.

Afsluiter **Flux** was ons vanuit het verre Groningen tegemoet gekomen. Een goed geoliede band, zo bleek al direct bij het openingsnummer in het Fort, opgebouwd rond een intrigerend laptopbestandje. Ondanks de dynamiek in deze groep (we mogen een gedenkwaardige orgeluitbarsting niet onvermeld laten), struikelde de jury hier over de hoekige teksten, het vaak schrielle keelgeluid van de frontdame, en pluimgewichten van songs. Als wij ten slotte uit de twee identieke sets mochten afleiden dat Flux zichzelf geen bewegingsruimte meer toestaat, dan konden we dat alleen maar diep betreuren.

De deelnemer aan Jong Muziek 2008 die een werkbudget van 7.500 euro krijgt aangeboden, heet Nele Van den Broeck.

Foto: Jules Gahide

Juryrapport Jong Theater 08

De jury voor Jong Theater reikt dit jaar twee evenwaardige TAZ / KBC Jongtheaterprijzen ter waarde van 7500 euro uit.

Over het algemeen was het in onze ogen een goed TAZ-jaar. We zagen 13 voorstellingen waaruit minstens een zeker metier sprak. Nooit hadden wij het gevoel: deze productie gaat onder een bepaalde maat, of kan niet door de beugel.

Een waar cadeau, zowel voor het publiek als voor de makers, vonden we het dat de geselecteerde voorstellingen voor het eerst een volledige week lang in Oostende te zien waren. Projecten die tot de Nomaden behoorden, speelden maar liefst 14 keer, wat de makers een unieke uitdaging bood om aan een plek te wennen en ingespeeld te geraken en te blijven. Het deed ons – en de festivalorganisatie wellicht ook – deugd te merken dat het publiek bereid was hierin te volgen. Toeschouwers kwamen in groten getale opdagen voor het Nomadenparcours en voor de andere voorstellingen binnen de selectie Jong Theater. En dat zelfs om kwart over vijf 's ochtends...

Net omwille van de zorg die er door de langere speelperiodes aan de locaties kon worden besteed, vonden we het jammer dat niet elke productie evenzeer door de locatie gediend werd. Sommige keuzes op dat vlak begrepen we niet goed. Ook een van de laureaten viel hiervan niet vrij te pleiten.

Iets anders wat ons verwonderde, was de manier waarop de selectie Jong Theater soms in de pers werd beoordeeld. Mogen wij recensenten vragen om iets méér met een voorstelling mee te gaan? We zouden het als jury een boeiend idee vinden om hierover tijdens de volgende editie, bijvoorbeeld aan de vooravond van de slotdag, op vrijdag, openlijk met critici en/of makers in discussie te treden.

Nog een oproep. Het was tot hiertoe traditie – en ook dit jaar wijken we daar niet vanaf – om met de TAZ-prijzen in de eerste plaats makers in de kijker te plaatsen en te lauweren. Bij deze willen we een pleidooi houden voor een herwaardering van de speler. Soms zagen we in een voorstelling een acteur aan het werk van wie we dachten: deze productie kan ons niet overtuigen, maar het talent van deze of gene speler staat voor ons buiten kijf. Misschien kan het festival in de toekomst ook aan een bekroning in die zin denken?

Bâtard

Brussels festival voor jonge makers vindt plaats in oktober

Anno 2008 staat Bâtard op scherp. Met een ten dele vernieuwde ploeg wil het een aantal andere klemtonen leggen. Zo zoekt Bâtard een intensere omkadering bij de voorstellingen en een grotere uitwisseling tussen jonge makers. Dit alles door middel van een randprogramma, zodat er naast de voorstellingen in de avonden ook overdag genoeg te beleven is tijdens Bâtard.

Natuurlijk bestaat het hoofdprogramma ook dit jaar uit voorstellingen van Vlaamse, Waalse, Nederlandse bodem. Voorstellingen waarvan de grenzen steeds moeilijker af te bakken zijn: mime zoekt theater, theater ontmoet dans en dans vindt muziektheater. Net als de genres worden ook de landsgrenzen steeds meer hybride, want de jonge maker van nu is bereid zijn vleugels uit te slaan naar het buitenland.

Bâtard Festival werkt in de komende editie niet langer samen met het Theaterfestival – dat in Antwerpen doorgaat - en verplaatst zich terug naar oktober én het centrum van Brussel – om in samenwerking met gastvrije partners als de Beursschouwburg (voorstellingen en festivalcentrum) en Vlaams-Nederlands Huis deBuren (randprogramma) opnieuw uit te zwermen en de buurt in te palmen.

Het programma is bijna helemaal rond. De selectie verschijnt begin september op de website. Inschrijven op de nieuwsbrief kan op info@batard.be. Zoals vanouds zal Bâtard per avond een dagpas aanbieden, waarmee je je eigen menu kan samenstellen.

We hopen jullie te zien op 23, 24 en 25 oktober in de Beursschouwburg in Brussel!

De Bâtardploeg

Foto: Kristien Verhoeven

De hoogste tijd nu voor de laureaten van dit jaar. Waarbij het, voor alle duidelijkheid, over twee compleet gelijkwaardige prijzen gaat.

Onze eerste laureaat bewijst dat het niet per se nodig is om lange voorstellingen te maken om veel te zeggen. Vanaf zijn opkomst had hij ons bij de lurven. En op dat moment diende zijn personage zelfs nog te worden geïntroduceerd: een mens die de pech heeft, zo denk je, in een niet alledaagse branche te werken. Maar al gauw vallen alle maskers af en zie je een extreem doorgeschoten karakter dat poogt zijn daden en gedachtegoed te legitimeren. Of is hij toch een ongeluksvogel, zelfs een schlemiel? Die twijfel snijdt en geeft aan hoe vernuftig deze compacte tekst is opgebouwd. Ook de locatie werd ons inziens goed gebruikt. Het uitgangspunt van deze voorstelling is klein – de microsituatie van een onopvallend individu – maar de monoloog vertelt veel, over persoonlijke verantwoordelijkheid, over de wereld.

De eerste TAZ / KBC Jongtheaterprijs gaat naar Jeroen Vander Ven, student aan het Brusselse RITS, voor **Leuchter**.

De tweede laureaat is een groep – met een voorstelling als een evenwichtsoefening, die de risico's niet schuwt en mede door het publiek wordt gemaakt, niet enkel door de spelers/makers zelf. Net als bij Jeroen Vander Ven gaat het over meer dan het lijkt. Het onthaal is vriendelijk, de toeschouwers onwennig, de confrontatie die volgt, wordt er des te groter door. We zijn, de spelers inclusief, met 50 à 60 mensen, maar leven we niet elk op ons eigen eilandje? Is communicatie überhaupt mogelijk – als het kader daartoe dwingt? We zagen een frisse, intelligent gemaakte productie, meer zelfs, het was een plezier er deel van uit te maken; een productie die de geest van haar coach uitademt, maar beslist geen epigonenwerk is. De tweede TAZ / KBC Jongtheaterprijs gaat naar een collectief dat vorig jaar ontstond in de schoot van de Master-na-Master Theaterwetenschappen aan de Universiteit Antwerpen, zie!duif, voor **Stockholm**.

De jury Jong Theater bestond dit jaar uit: Patrick Allegaert (voorzitter Beoordelingscommissie Theater en voorzitter TAZ), Cindy Godefroi (programmering Kopergieterij), Johan Heldenbergh (Compagnie Cecilia), Rudi Kamminga (programmering Grand Theatre Groningen), Dirk Pauwels (Campo), Kiki Rosingh (programmering Gasthuis Frascati Amsterdam) en Peter Van den Eede (de Koe) onder het voorzitterschap van Peter Anthonissen (dramaturg Theater Artemis en

Foto: Kristien Verhoeven